

82 DOKAZOVANJE BORELIJSKE OKUŽBE

Marija Petek-Šter

1. Kaj je borelioza?

Lyme borelioza je najpogostejša s klopi prenosljiva bolezen v Sloveniji. Povzročajo jo spirohete borelije različnih rodov, ki prizidane različne organske sisteme. Okužba ima zelo raznolik potek.

Borelije potrebujejo 24-ur, da iz prebavil klopa preidejo v žleze slinavke, zato s pravočasno odstranitvijo klopa lahko preprečimo prenos okužbe, kljub temu pa je potrebno mesto vboda klopa opazovati še do tri tedne, saj se kožne spremembe lahko pojavijo v časovnem obdobju od 3 dni do 3 tednov.

Po vvodu okuženega klopa, ki ga nismo pravočasno odstranili, preide borelija v kožo, kar se kaže kot *tipičen kolobarjast kožni izpuščaj (erythema migrans)*.

Pri nekaterih bolnikih se okužba preko krvi in limfe razseje po telesu in prizidane različne organe, pogosto prizidane sklepe. Z ustreznim zdravljenjem še na stopnji kožnih sprememb lahko v precejšnji meri preprečimo širjenje okužbe po telesu.

2. Kaj je namen preiskave?

S preiskavo pri bolnikih, ki imajo težave, ki so lahko posledica borelijske okužbe (otekanje sklepov, prizadetost centralnega živčevja...), poizkušamo ugotoviti, ali so težave povezane z borelijsko okužbo ali ne.

3. Kdo opravlja preiskavo na borelijo?

Preiskavo izvaja Inštitut za mikrobiologijo Medicinske fakultete v Ljubljani in področni Zavodi za Zdravstveno varstvo po celi Sloveniji.

4. Kdo se odloči za preiskavo na borelijo?

Za preiskavo se bo odločil zdravnik družinske medicine ali klinični specialist na osnovi bolnikovih težav, ki bi bile lahko posledica okužbe z borelijo. V primeru *tipične kožne spremembe (erythema migrans)* za *potrditev diagnoze ni potrebno serološko testiranje*.

5. Kako se pripravite na odvzem krvi za preiskavo na borelijo?

Za odvzem krvi *ni potrebno biti tešč*.

6. Kako preiskava poteka?

Za preiskavo je potreben vzorec venske krvi, ki vam ga bo odvzela laborantka v laboratoriju v zdravstveni ustanovi, ki jo obiskujete.

7. Koliko časa traja preiskava?

Preiskavo naredijo v laboratoriju iz vzorca krvi, ki ga oddate v zdravstveni ustanovi, ki jo tudi sicer obiskujete.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Zapleti pri preiskavi so lahko povezani le z zapleti, povezanimi z odvzemom krvi (krvavitev v podkožje, okužba na mestu vboda).

9. Kakšne so nevarnosti preiskave?

Pri pravilno izvedenem postopku odvzema krvi ni pri nobenih nevarnosti.

10. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Na rezultate preiskave boste morali počakati *do 7 dni*.

11. Čemu bodo služili izvidi?

V primeru pozitivnega izvida in težav, ki so lahko posledica okužbe z borelijo, boste zdravljeni z antibiotiki.

V primeru negativnega izvida pa borelijska okužba ne more biti vzrok za vaše težave (npr. boleče in otekle sklepe).